

Ch 2.3 – The Misunderstood Cycle of Sefer Shoftim

Devarim 26

- (5) You shall answer and say before Hashem your God,
- "My father was a wandering Aramean, and he went down into Egypt, and lived there, few in number; and he became there a nation, great, mighty, and populous.
 - (6) The Egyptians dealt ill with us, and afflicted us, and laid on us hard bondage.
 - (7) And we cried to Hashem, the God of our fathers, and Hashem heard our voice, and saw our affliction, and our toil, and our oppression.
 - (8) And Hashem brought us forth out of Egypt with a mighty hand, and with an outstretched arm, and with great terror, and with signs, and with wonders.
 - (9) And He has brought us into this place, and has given us this land, a land flowing with milk and honey.

4. ספורנו שמות ב

ויזעקו. וזעקו מכאב לב על עבודתם, כענין הלילי שער, זעקי עיר (ישעיהו יד, לא): ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. לא בשביל תשובתם ותפלתם, אבל כמקנא על אכזריות המעבידים, כאמרו וגם ראיתי את הלחץ: "And they cried out" — they cried out from the pain of heart over their labor, like the expression: "Wail, O gate; cry out, O city" (Isaiah 14:31). "And their cry went up to God from the labor" — not because of their repentance or their prayer, but rather because He was, as it were, moved with zeal over the cruelty of the oppressors, as it says: "And I have also seen the oppression."

5. מלבי"ם שמות ב

ותעל שועתם אל האלהים הגם שהיה מן העבודה ומסבתה כי עדן לא שבו בתשובה שלמה, בכ"ז... 'וישמע אלקים את נאקתם...' "And their cry went up to God" — even though it arose from the labor and was caused by it, for they had not yet returned in complete repentance, nevertheless... "God heard their groaning..."

1. דברים כו

- (ה) ועלית ואמרת לפני יקוק אלהיך
- ארמלי אבד אבי ויגד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב:
 - (ו) וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה:
 - (ז) ונצלק אלי יקוק אלהי אבותינו וישמע יקוק את קולנו ויגרא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו:
 - (ח) ויוצאנו יקוק ממצרים ביד חזקה ובזרע נטילה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים:
 - (ט) ויבאנו אליהם מקום הגה ויתרלנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש:

2. רבי אברהם בן הרמב"ם שמות ב

ויזעקו. מן הסתם צעקה של תפלה אליו יתעלה וכאלו אחזו בשעת הכושר כאשר מת אותו המלך והורווה להם קצת שנאספו בה לתפלה:

"And they cried out" — likely, this was a cry of prayer directed to Him, may He be exalted. It is as if they seized an opportune moment, when that king died and there was some relief for them, so they gathered then for prayer.

3. ריב"א שמות ב (ר' יהודה ב"ר אליעזר, 14th~ Century) – "מנחת יהודה"

(כג) וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל וגו'. כל זמן שהיה אותו מלך חי היה תקותם שכשימותם תתבטל גזרתם כשראו שמת ולא נתבטלה הגזירה אין לדבר עוד סוף ג"ו¹:

"The king of Egypt died, and the children of Israel groaned..." — As long as that king was alive, they had hope that when he died, their decree would be annulled. But when they saw that he died and the decree was not annulled, they realized that the matter had no end.

שופטים ג – עטניאל בן קנז	פרק ב – הקדמה (מעגל)
(ז) ויעשו בני ישראל את הרע בעיני יקוק וישכחו את יקוק אלהיהם ויעבדו את הבעלים ואת האשרות:	(יא) ויעשו בני ישראל את הרע בעיני יקוק ויעבדו את הבעלים: (יב) ויעזבו את יקוק
(ח) ויחראף יקוק בישראל וימכרם ביד פושן רשעתים מלך ארם נהרים ויעבדו בני ישראל את פושן רשעתים שמנה שנים:	(יד) ויחראף יקוק בישראל ויתנם ביד שטים וישסו אותם וימכרם ביד אויביהם מסביב ולא יכלו עוד לעמד לפני אויביהם: (טו) בכלל אשר יצאו יד יקוק היתה גם לרעה כאשר דבר יקוק וכאשר נשבע יקוק להם ויצר להם מאד:
(ט) ויזעקו בני ישראל אלי יקוק	(טז) ויקם יקוק שפטים ויושיעם מיד שיהם: ...
ויקם יקוק מושיע לבני ישראל ויושיעם את עטניאל בן קנז אחי כלב הקטן ממנו: (י) ותהי עליו רוח יקוק וישפט את ישראל ויצא למלחמה ויתן יקוק בידו את פושן רשעתים מלך ארם ותעז ידו על פושן רשעתים:	(יח) וכיהקים יקוק להם שפטים והיה יקוק עם השפט והושיעם מיד אויביהם כל ימי השופט כיינחם יקוק מנאקתם מפני לחציהם ודחיקיהם:
(יא) ותשקט הארץ ארבעים שנה וימת עטניאל בן קנז:	

¹ בעלי התוספות – France, early 13th Century. Collection of chiddushim on Torah from scholars of his generation, quoted by